

ΛΟΓΟΣ ΜΒ΄: Προσευχή προς την Υπεραγία Θεοτόκο (Άγιος Μάξιμος ο Γραικός)

/ [Πεμπτουσία](#)

ΛΟΓΟΣ ΜΒ΄: Προσευχή προς την Υπεραγία Θεοτόκο

Εσένα, που υπερέχεις των ασωμάτων θείων τάξεων με την ασύγκριτη αγνότητα, εσένα ικετεύω, πολυύμνητη, να εξαγνίσεις την αισχρή ψυχή μου από τις άνομες σκέψεις, που γεννιούνται εντός μου εξαιτίας της μακρόχρονης ροπής προς τις σαρκικές επιθυμίες. Επιθυμίες που ο πονηρός δαίμονας δεν σταματά να σπέρνει, τaráσσοντας, μολύνοντας και διασπώντας την διά-νοιά μου με αισχρές και πονηρές σκέψεις, επειδή φθονεί την σωτηρία της ψυχής μου. Γι' αυτό, σε ικετεύω, Παναγία, μην με περιφρονείς, καθώς βυθίζομαι ελεεινά σε αυτόν τον βρωμερό βούρκο, αλλά καθάρισέ με από αυτήν την δυσοσμία με το ευωδιαστό μύρο των δεήσεών Σου και διάλυσε με το γλυκύτετο φως της θείας αγάπης Σου όλο

το σκοτάδι της ψυχής μου. Με το χαλινάρι του αγνού φόβου, που πάντοτε υπάρχει μέσα μου, συγκράτησε στον αιώνα την κίνηση της μαινομένης σάρκας, για να μπορέσω να ικετεύω πάντοτε με καθαρή καρδιά τον Σωτήρα μου, ο οποίος είναι παν-αγνος κατά την φύση Του, και να ζητήσω την συγχώρεση για όλες τις ανομίες, με τις οποίες Τον εξόργισα ζώντας σαν άλογο κτήνος και διαπράττοντας κάθε άνομη πράξη. Δεν φοβήθηκα όμως ούτε την φοβερή Κρίση Του ούτε το αιώνιο πυρ [1], ούτε το αδιαπέραστο σκότος [2], ούτε τον αεικίνητο σκώληκα [3], ούτε τον φοβερό βρυγμό των οδόντων [4], αλλά σαν ατίθασο άλογο δάγκωσα το χαλινάρι και κάλπασα μακριά -ουαί!- από τον καλό ποιμένα και άρχοντά μου, που δεν λυπήθηκε την ψυχή Του, αλλά την παρέδωσε σε επαίσχυντο θάνατο, περνώντας διά της φιλανθρωπίας Του από αναρίθμητα πάθη, για να με απελευθερώσει από τα πάθη που υποτάχθηκα, και να ανακτήσω την δόξα που έχασα. Τι άβυσσος γενναιοδωρίας και φιλανθρωπίας του Κυρίου για τον καταδικασμένο!

Πράγματι πόσο ανώτερο είναι από κάθε ιδέα και λόγο, προκαλεί δε μεγάλο θαυμασμό, αλλά και τρόμο σε όσους έχουν τις σκέψεις τους γεμάτες με τον φόβο του Θεού και πιστεύουν αρκετά ότι, αν ο Θεός δώσει εντολή να Τον ακολουθήσουν, πρέπει να κλείσουν το στόμα τους με το χέρι της πίστεως χωρίς καμμία αντίρρηση, σαν αμίλητο νήπιο, που με αγάπη και φόβο υπακούει στις εντολές της μητέρας του, καθώς βρίσκεται δίπλα της. Αυτός που δημιούργησε και συνέχει τα πάντα, είναι Φως εκ του Φωτός και Ήλιος εκ του Ηλίου, ο Θεός-Λόγος, που ταυτίζεται με Εκείνον που τον γέννησε, ο οποίος ελέγχει τα όρια ζωής και θανάτου, από το βλέμμα του Οποίου σείεται η γη, ενώ η θάλασσα φεύγει ταραγμένη από το πρόσωπό Του. Αυτός καταδικάστηκε για τους αδίκους και τους δούλους, για τους χοικούς ανθρώπους που σαν την σκιά πλανώνται λίγο χρόνο και έπειτα σαπίζουν γρήγορα στον τάφο!

Να τρομάξετε ακούγοντας όλα αυτά, όλα τα όντα! Για όλα ευδόκησε Αυτός να πάθει με το θνητό σώμα Του, που δέχθηκε ασπόρως από εσένα, Παναγία, για να με απομακρύνει από την αρχαία πλάνη, να με απελευθερώσει από το έργο των δαιμόνων και να με κάμει μέτοχο της δόξας του, από την οποία εξέπεσα κατά άθλιο τρόπο εξαιτίας της παραφροσύνης μου, αφού έστρεψα την ακοή μου στον ολέθριο όφι -αλλοίμονο!- και όχι στον Κύριο. Αν δεν τα είχα κάνει όλα αυτά, δεν θα είχα καταστρέψει τον ίδιο τον εαυτό μου ούτε θα είχα γίνει αίτιος των ασυγκρίτων βασάνων του Κυρίου των πάντων. Γι' αυτό και με περιμένουν τα βαρύτατα βάσανα, αν δεν επιδιώξω μετάνοια αντάξια της ανομίας μου. Η παράβαση της ζωοποιού εντολής Του, σύμφωνα με την οποία ζούσα σαν θεός με απλότητα στον παράδεισο, έγινε αιτία πολλών αμετρήτων βασάνων.

Αγαθός και γενναιόδωρος κατά την φύση Του, η μάλλον όντας ο ίδιος η γενναιοδωρία και η αγαθότητα, εξαιτίας της οποίας Αυτός ευδόκησε εξαρχής, αφού πήρε χώμα από την γη για να πλάσει εμένα κατά την εικόνα Του [5] και να με κοσμήσει λαμπρά με τιμή, δόξα και άφθαρτη ζωή ως κτίσμα του Θεού, δεν θέλησε να με περιφρονήσει, όταν εξαιτίας του φθόνου του όφεως απομακρύνθηκα από την θεία δόξα. Και όταν ο αποστάτης δούλος ασθένησε και γελοιοποιήθηκε από τον πλάνο διάβολο, ο Κύριος λόγω της αγαθότητάς Του ευδόκησε να γίνει δούλος

σύμφωνα με την άρρητη βουλή Του, την οποία μόνο ο ίδιος κατανοούσε, για να δεχθεί φιλανθρώπως με την μορφή ανθρώπου όλα αυτά, εκτός από την κακία, που είναι οικεία στον δούλο, ακόμη και τον εκούσιο θάνατο ως άνθρωπος και να απελευθερώσει κατ' αυτόν τον τρόπο τον δούλο απ' ο,τι τον είχε κυριεύσει, δηλαδή από την φθορά των παθών στολίζοντάς τον και πάλι με την ομορφιά της πρότερης αφθαρσίας. Να τον δοξάζετε, πιστοί, ενώ εσείς, οι κακοί, να εξαφανιστείτε ή να αποκτήσετε τον νηφάλιο νού και, αφού διώξετε την κάθε κακία από μέσα σας, με πίστη να δεχθείτε το θείο μυστήριο!

Η πίστη σας δεν είναι κακό δημιούργημα της σκέψεως και του ανθρωπίνου νού, ούτε ολέθρια και θεομίσητη απάτη των ψυχοφθόρων δαιμόνων, όπως ήταν τα αρχαία ιερά των Ελλήνων, τα απατηλά και αισχρά. Η πίστη μας είναι η αποκάλυψη των θείων μυστηρίων, που διά της ευδοκίας και της ευσπλαγχνίας του Θεού μας έλαμψε από τους υψηλοτάτους θησαυρούς, και είναι η κτήση του όντως Όντος, το φως και η ζωή, που δίδει σε όσους πιστεύουν σε Αυτόν την άρρητη αγαθότητα του Θεού, την αιωνία κατοικία και απόλαυση καθώς και τους ίδιους τους ουρανούς μαζί με τους κατοίκους τους. Γι' αυτό τα μυστήριά της υπερβαίνουν κάθε κατανόηση των σοφών, αφού γι' αυτούς είναι γερά περιφραγμένα και σφραγισμένα από παντού με τις άρρηκτες σφραγίδες της πλήρους αγνοίας. Όπως κατερχόμενος Αυτός στην γη κάλυψε τον τρόπο της καταβάσεώς Του με το σκότος της αγνοίας, έτσι και ανεβαίνοντας πάλι από την γη στα ουράνια ύψη «έθετο σκότος αποκρυφήν αυτού», όπως έχει ειπωθεί [6]. Αυτοί, που έχουν καθαρό νού προσεγγίζουν μόνο με την πίστη το θείο μυστήριο. Αντιθέτως, γι' αυτούς που καθοδηγούνται από αισχρή και κακοήθη συνήθεια και από το μάταιο καύχημα της ελληνικής σοφίας και υπεραίρονται με το θράσος του νού τους, αυτό το μυστήριο αποτελεί ισχυρό εμπόδιο και θολώνει τον νού, όπως ο ήλιος τα μάτια των ασθενών και το φως της ημέρας τις νυχτερίδες. Ένας τέτοιος άνθρωπος μοιάζει με κάποιον, ο οποίος βγάζει το φαρμάκι κακοήθους γαστρικού υγρού, ενώ το θείο μυστήριο της πίστεως, το οποίο η καρδιά δέχεται με θερμή αγάπη, το θάλπει και το τρέφουν τα δίκαια έργα της και χαρίζει αμέσως την υγεία και το θείο φως, απομακρύνοντας από την ψυχή κάθε κακία. Αν είσαι σώφρων και ευήθης και φροντίζεις για την ευσέβεια, τότε μην ζητάς από τον Κύριο να σου εξηγήσει τους λόγους και τις αιτίες, επειδή το καθετί που προέρχεται από Αυτόν υπερβαίνει τον νού και τον λόγο.

Έτσι να δεχθείς με πίστη όλες τις συμβουλές Του και να τις εκτιμάς με όλη την ψυχή σου, να τις προσκυνάς με φόβο, να θεωρείς και να αποκαλείς πάντοτε ενώπιόν Του τον εαυτό σου σκόνη, χώμα και άνυδρη γη. Και πράγματι είσαι σκουλήκι και χώμα, βρεγμένο με λίγο νερό, μολονότι περιέχεις μέσα σου τον νού, μία θεία ουσία, όπως το μαργαριτάρι μέσα στο κογχύλι. Τότε θα καταλάβεις το

σκότος της ανοησίας, όταν θα απομακρύνει από μέσα σου το θείο φως, ενώ θα εισέλθει το φως του Παρακλήτου και θα σε φωτίσει σαν την χαραυγή, και το θείο μυστήριο θα γλυκάνει τον λαιμό σου περισσότερο από το μέλι και την κηρήθρα. Μακάριος είναι όποιος φύγει από αυτήν την ζωή, αφού το δεχθεί με αταλάντευτη πίστη στην καρδιά του. Εσύ ο ίδιος θα ζήσεις πράγματι ως θεός εις τους αιώνας, απολαμβάνοντας με αυτό την θέα και την συνομιλία με τον Θεό.

Εγώ όμως, Κυρία Δέσποινα, τρέμω πολύ, φοβούμαι και υποφέρω διαρκώς από τις οξείες ασθένειες μέσα στην ψυχή μου και τρομάζω, όταν σκέπτομαι ότι τα αποτελέσματα της δικαίας κρίσεως του Θεού δεν με βρήκαν μέχρι τώρα. Με τα δικά μου χέρια κάρφωσα τον Δημιουργό μου, τον γυμνό· τον σταύρωσα και Του προσέφερα ξίδι αναμεμιγμένο με χολή [7] εξαιτίας της μεγάλης απανθρωπιάς μου, όταν Αυτός δίψασε, και με την λόγχη διαπέρασα τα θεία πλευρά Του [8], χωρίς να λυπηθώ -αλλοίμονό μου!- ούτε τον νεκρό, και Του επέφερα διάφορες στενοχώριες, χλευασμούς, εμπτυσμούς, ταπείνωση και χτυπήματα [9].

Πόσο ανεξάντλητη είναι η αγαθότητα του Κυρίου και πόσο μεγάλη είναι η σκληρότητα του άκαρδου δούλου! Κάθε ζωντανή ύπαρξη ταρασσόταν συμπονώντας τον πάσχοντα για την ανθρωπότητα, ενώ εγώ, ο αχάριστος, δεν μπορούσα να χορτάσω με τους πόνους που Του επέφερα, αλλά επιτέθηκα, λόγω της μεγάλης μου απανθρωπιάς, ακόμη και κατά του νεκρού, που δεν ανέπνεε πλέον. Έπρεπε να κατανοήσω το αμάρτημά μου και να πάω να κρυφτώ ζωντανός στους σκοτεινούς γκρεμούς της γης. Δεν διαψεύσθηκε όμως ο Πάνσοφος, όταν είπε:

«Ανθ' ων πυριφλεγή στύλον, οδηγόν μεν αγνώστου οδοιπορίας, ήλιον δε αβλαβή φιλοτίμου ξενιτείας παρέσχε» [10], παραμένοντας στο κακό.

Αλλοίμονό μου! Αλλοίμονό μου! Πως να ξεφύγω από τα βάσανα που με περιμένουν; Ποιος γκρεμός της γης θα με κρύψει από το πρόσωπο του Θεού; Αλλά δείξε μου έλεος, σε ικετεύω, Δέσποινά μου, και ικέτευσε υπέρ εμού στον Κύριο να είναι εύπλαγχνος για τα αμαρτήματα που έκανα εξαιτίας της μεγάλης μου ανοησίας, και να μετανοήσω γι' αυτά. Έτσι θα με απελευθερώσει από τα μελλοντικά βάσανα και από τα δόντια του φοβερού όφεως, ο οποίος με κατάπιε ολόκληρο και με κρατάει γερά στα δίχτυα του, αφού με περιέπλεξε με άσχημα κουρέλια, με τα κακά του λέπια, από τα οποία γεννιούνται αμέτρητα πλοκάμια, που δαγκώνουν σαν έχιδνες την ψυχή μου. Κάνε μου την χάρη από την γενναιοδωρία σου, Δέσποινα, που προστρέχω σε εσένα και γλύτωσέ με από την αισχρή βία. Είμαι πιστός δούλος σου και ελπίζοντας σε σένα, Δέσποινα, υποτάχθηκα με χαρά στον ζυγό του μοναχισμού, για να μπορέσω κατ' αυτόν τον τρόπο να αποφύγω τα ατελείωτα βάσανα, που με περιμένουν. Αξίωσέ με να υποφέρω μέχρι τέλους τον ζυγό της καλής και τελείας καλλιιεργείας του χωραφιού που μου ανέθεσε ο Κύριος, για να αξιωθώ να παραλάβω από το χέρι Του την αμοιβή, που δίδεται στους εργάτες της τελευταίας ώρας εξίσου με τους εργάτες της πρώτης ώρας [11]. Έτσι θα ακούσω και εγώ τότε την φωνή, που καλεί τους αξίως εισερχομένους στον γάμο, να συμμετάσχω της χαράς του Κυρίου [12], την οποία αξιώνονται όσοι ύφανααν για τον εαυτό τους με τις δίκαιες πράξεις, την φωτεινή ενδυμασία και με τις άσβηστες λαμπάδες υποδέχονται κατά την νύχτα τον Νυμφίο [13].

Σε ικετεύω, Παναγία μητέρα του Υψίστου, η μόνη παρηγοριά της ψυχής μου, ελπίδα και γλυκύτητα, θεία σκέπη, φως, προστασία και σωτηρία! Αξίωσέ με να το λάβω διά των αγίων προσευχών Σου! Είσαι, Δέσποινά μου, η αρχή της σωτηρίας μου. Ευδόκησε λοιπόν να τελέσεις και το ευτυχές τέλος και κάμε με μέτοχο της άφθαρτης δόξας του αγαπημένου Υιού Σου, Παναγία μου. Έτσι με την μεσιτεία σου να αξιωθώ να δοξάσω τον μόνοέναν ομοούσιο και τρισυπόστατο Θεό, τον άναρχο Πατέρα, τον άναρχο Υιό και το παντοδύναμο Πνεύμα, στον Οποίο αρμόζει προσκύνηση, δόξα, τιμή και κράτος εις τους αιώνες. Αμήν.

Παραπομπές:

- 1. Πρβλ. Ματθ. 18,8. 25,41.**
- 2. Πρβλ. Ματθ. 8,12. 22,13. 25,30.**
- 3. Πρβλ. Μάρκ. 9,48.**

4. Πρβλ. Ματθ. 8,12. 13,42,50. 22,13. 24,51. 25,30. Λουκ. 13,28.
5. Πρβλ. Γέν. 1,26. 2,7.
6. Ψαλμ. 17, 12.
7. Πρβλ. Ματθ. 27,34,48.
8. Πρβλ. Ίω. 19,34.
9. Πρβλ. Ματθ. 26,67. 27,30. Μάρκ. 14,65. 15,19.
10. Σοφ. Σολ. 18, 3.
11. Πρβλ. Ματθ. 20,8-16.
12. Πρβλ. Ματθ. 21,1-14.
13. Πρβλ. Ματθ. 25,1-12.